

**UCHWAŁA NR XXXI/205/2013
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 18 grudnia 2013 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2018.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. , poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z póź. zm.) **Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Morzeszczyn na lata 2014- 2018 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Morzeszczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/205/2013

Rady Gminy Morzeszczyn

z dnia 18 grudnia 2013 r.

***Gminny
Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2018***

Morzeszczyn 2013

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamie się reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jak również w codziennym życiu. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uznaje, że „przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”.

Najczęściej występujące formy przemocy to:

- **przemoc fizyczna** – to wszelkiego rodzaju działania powodujące nieprzypadkowe urazy takie, jak: stłuczenia, złamania, zasinienia, oparzenia, urazy narządów wewnętrznych itp.,
- **przemoc emocjonalna** – to rozmyślne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej, które powodują zaburzenia osobowości, niskie poczucie własnej wartości, stany nerwicowe i lękowe. Należą do nich: obelgi, groźby, szantaż, zastraszanie, emocjonalne odrzucenie oraz nadmierne, nieadekwatne do możliwości wymagania,
- **przemoc seksualna** – obejmuje zachowania ekshibicjonistyczne, uwodzenie, świadome czynienie świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do obnażania się, oglądania pornografii, dotykania miejsc intymnych innych osób, gwałt,
- **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb zarówno fizycznych, jak i psychicznych. Do tej kategorii należy niewłaściwe odżywianie, ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji, niewystarczająca opieka i narażanie na niebezpieczeństwo, niezaspokojenie poczucia bezpieczeństwa, a także potrzeby miłości, troski, stabilizacji, przynależności.

Kontakt z sytuacją przemocy w rodzinie jest zwykle trudnym doświadczeniem.

Pomocne w rozwiązywaniu często trudnych i skomplikowanych problemów rodziny doznającej przemocy, jest działanie interdyscyplinarne specjalistów różnych dziedzin. Strategia pomocy takiej rodzinie może zostać wypracowana we współdziałaniu z lekarzem, pracownikiem socjalnym, psychologiem, policjantem, kuratorem sądowym i innymi specjalistami. Pomoc rodzinie doświadczające przemocy wymaga zintegrowanych wysiłków wielu specjalistów, budowania interdyscyplinarnych zespołów oraz ciągłego uwrażliwiania społeczeństwa. Stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla przedstawicieli różnych instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinie borykającej się z przemocą niezwykle podnosi efektywność ich pracy, łagodzi bariery komunikacyjne oraz umacnia społeczne zaufanie w ich kompetencje. Rolą takiego zespołu jest zaplanowanie, skoordynowanie i usystematyzowanie działań pomocowych dla konkretnej rodziny.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

II. Podstawa prawna

- 1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).** Rozdział drugi pt. „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.
- 2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.), Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493),** która w art. 6 ust. 2 zobowiązuje gminy do: opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.
- 3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2009 r. Nr 175, poz.1362 ze zm.)**
- 4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.Nr 9,poz.59,zwóz.zm.)**

5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r.- Kodeks karny (Dz.U.Nr.88,poz.553,zwóz.zm.).

Program skorelowany jest z:

a/ Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

b/ Strategią Polityki Społecznej Gminy Morzeszczyn,

c/ Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,

III. Diagnoza zjawiska

Istotą problemów społecznych jest to, że podlegają one wielorakim i złożonym powiązaniom pomiędzy sobą. Zaistnienie jednego z nich może wywołać w przyszłości kolejne. Jednym z dominujących problemów na terenie gminy jest bezrobocie, które w krótkim okresie czasu może prowadzić do wystąpienia zjawiska ubóstwa. To z kolei w powiązaniu z bezrobociem i brakiem perspektyw na poprawę sytuacji do alkoholizmu. Alkoholizm natomiast może prowadzić do przemocy w rodzinie. Zaburzona rodzina nie jest w stanie przekazać pozytywnych wzorców, co w konsekwencji prowadzi do pojawienia się następnych pokoleń, podatnych na patologie.

Poniższe tabela obrazują zarejestrowane działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morzeszczynie w sytuacjach stwierdzonej przemocy w rodzinie.

Tabela 1. Interwencje domowe

Lata	2011	2012
Liczba interwencji w roku	10	15

Źródło: Opracowanie własne

Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morzeszczynie w latach:

Rok 2009 – 9 osób, 2010 – 2 osoby , 2011- 8 osób, 2012 - 11 osób

Z analizy powyższych danych wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie w roku 2012 w porównaniu do roku 2011 i 2010 wzrosło.

Osoby figurujące w rejestrze GKRPA w Morzeszczynie zgłoszone zostały przez członków rodzin, policję, pracowników socjalnych celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu.

IV. Cel główny

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.

V. Cele szczegółowe

- 1. Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie.*
- 2. Wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy.*
- 3. Spadek liczby przypadków przemocy.*
- 4. Stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie itp.*

VI. Realizatorzy programu

- 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie,*
- 2. Urząd Gminy Morzeszczyn,*
- 3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morzeszczynie,*
- 4. Szkoły,*
- 5. Komisariat Policji w Gniewie,*
- 6. Służba zdrowia,*
- 7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie,*
- 8. Sąd Rejonowy w Tczewie.*

VII. Prognozowane efekty

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.*
- 2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.*
- 3. Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej.*

VIII. Finansowanie

- 1. Budżet gminy.*
- 2. Budżet państwa.*
- 3. Inne źródła.*

IX. Podstawowe zadania

1. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. - **Zespół Interdyscyplinarny GOPS**

2. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy

- kierowanie do psychologa ofiar oraz sprawców przemocy działającego w PCPR w Tczewie ,
- współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki,
- określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych

środowisk, - **Zespół interdyscyplinarny GOPS, Policja, GKRPA, Szkoły, Sąd**

3. Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych

- systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli wchodzących w skład zespołu

Interdyscyplinarnego - **Zespół Interdyscyplinarny, Kierownik GOPS, GKRPA,**

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez :

- rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności,
- dostarczenie informacji w środowisku o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie ,
- umieszczenie w/w informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy - **Zespół Interdyscyplinarny ,GOPS, GKRPA, Szkoły, Ośrodki Zdrowia,**

5. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją

- prowadzenie zajęć edukacyjno - informatycznych,

- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającym zachowaniom nie agresywnym - Zespół Interdyscyplinarny, Szkoły, GKRPA

X. Wdrażanie Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez włączenie lokalnej społeczności w monitorowanie zjawisk związanych z występowaniem przemocy.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie opracowany na lata 2014-2018 zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków działań, a także otwartość na propozycje nowych rozwiązań.

Program będzie wdrażany we współpracy z lokalnymi instytucjami, placówkami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rodzinną.

XI. Monitorowanie

Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie na podstawie zebranych informacji, przekazywanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji.

Przewidywane efekty realizacji programu

- zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie ,
- udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą
- zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.